

Osýpky nie sú detská hra!

Osýpky sú **vysoko nákazlivé ochorenie**, ktoré sa prenáša kvapôčkovou infekciou pri rozprávaní, kašľaní alebo kýchaní. Osýpky môžu mať **vážne následky pre dojatá a deti, ale aj pre mladistvých a dospelých!**

Pokiaľ je miera zaočkovania obyvateľstva nedostatočná a pred osýpkami je chránených príliš málo ľudí, naďalej musíme rátať s výskytom tohto ochorenia. Deti v Rakúsku sa proti osýpkam často očkujú príliš neskoro alebo nedôsledne, pričom nedostanú dve dávky vakcíny, ktoré sú potrebné na vytvorenie ochrany: Pri 2 až 5-ročných deťoch je zaočkovanosť len 92 %, z toho približne 10 % bolo zaočkovaných len raz, a nie dvakrát. Navyše, pol milióna ľudí vo veku 15 až 30 rokov bolo tiež zaočkovaných len raz. Na dosiahnutie dostatočnej kolektívnej imunity je potrebná 95 % zaočkovanosť s dvomi dávkami živej vakcíny proti osýpkam.

Symptómy a priebeh ochorenia

Osem až desať (najneskôr však 21) dní po nákuze sa objavia všeobecné zdravotné problémy ako horúčka, nádcha, kašeľ a zápal spojiviek, sprevádzané typickou vyrážkou – červenými fľakmi s drsným povrchom. Približne štyri dni pred výskytom vyrážky a štyri dni po ňom sú chorí vysoko nákazliví.

Imunitný systém človeka postihnutého osýpkami je počas ochorenia a po ňom tak oslabený, že ešte niekoľko rokov mu hrozí zvýšené riziko úmrtia v dôsledku iných infekčných ochorení!

V 20 zo 100 prípadov osýpok sa vyskytnú komplikácie ako bronchitída, zápal stredného ucha a/alebo zápal pľúc. **U jednej až dvoch z 1 000 infikovaných**

osôb dôjde k život ohrozujúcemu zápalu mozgu.

Na samotný vírus osýpok neexistuje liek, môžu sa len zmiernovať príznaky. Chorý po vyliečení nadobudne doživotnú imunitu voči osýpkam.

V zriedkavých prípadoch môže roky po akútnom ochorení osýpkami nastať rozpad mozgového tkaniva, ktorý má vždy smrteľný priebeh. Tento oneskorený následok sa nazýva subakútna sklerotizujúca panencefalitída (SSPE) a zvlášť ohrozuje deti, ktoré ochorejú v prvom roku života alebo sa nakazia počas pôrodu. Preto je veľmi dôležité, aby boli všetky osoby v úzkom okolí dojatí a malých detí chránené.

Osýpky sa dajú vyhubiť!

Keďže človek je jediným hostiteľom vírusu osýpok, dôsledne vysoká zaočkovanosť obyvateľstva na úrovni 95 % s dvomi dávkami živej vakcíny môže šírenie vírusu zastaviť. Pomocou dostatočne vysokej zaočkovanosti môžeme vírus osýpok vyhubiť aj v našej krajine.

Včas využite bezplatné ochranné očkovanie!

Očkovanie proti osýpkam sa vykonáva vo forme kombinovanej vakcíny proti osýpkam, príušniciam a ružienke (MMR). Ide pritom o živú vakcínu obsahujúcu oslabené vírusy. Tie vyvolajú reakciu imunitného systému, ktorá následne chráni organizmus pred infekciou.

Včasným očkovaním môžete ochrániť seba, svoju rodinu i svoje okolie! Odporúčajú sa **dve očkovania v štvortýždňovom odstupe od zavŕšeného deviateho mesiaca života**. Očkovania by mali v každom prípade prebehnúť pred nástupom

do kolektívnych zariadení (napr. škôlka).

Kontrola a očkovanie v každom veku

Zameškané očkovania môžete a mali by ste **dobehnúť v každom veku**. Dostatočná ochrana je daná po dvoch písomne zdokumentovaných očkovaníach živou vakcínou alebo v prípade predloženia potvrdenia o dostatočnej hladine ochranných protilátok proti osýpkam v krvi.

Účinná a dobre znášaná vakcína je k dispozícii **vo verejných očkovacích centrách bezplatne pre všetky osoby bez vekového obmedzenia**.

Vakcinačná ochrana pre mladistvých

Mladiství, ktorí proti osýpkam neboli zaočkovaní, boli zaočkovaní len jedenkrát alebo nemajú potrebnú dokumentáciu (očkovací preukaz), by mali chýbajúce očkovania čo najrýchlejšie dobehnúť.

Vakcinačná ochrana pre mladé ženy

Pred plánovaným tehotenstvom by sa mal stav očkovania skontrolovať nielen na ochranu pred osýpkami, ale aj pred ružienkou. Očkovanie proti osýpkam, príušniciam a ružienke počas tehotenstva nie je možné!

Vakcinačná ochrana pre dospelých

Stav očkovania by si mali určite skontrolovať

rodičia a mladí dospelí, ktorí pracujú v kolektívnych zariadeniach (napr. škôlka, škola atď.). To platí zvlášť pre rodičov a mladých dospelých žijúcich v domácnosti s deťmi, ktoré sa ešte nemôžu očkovať.

Vakcinačná ochrana pre zdravotnícky personál

Personál v nemocniciach a iných zdravotníckych zariadeniach, ktorý prichádza do kontaktu s pacientmi s osýpkami alebo s infekčným materiálom, by mal byť na vlastnú ochranu a ochranu ostatných pacientov preukázateľne a dostatočne zaočkovaný proti osýpkam. Pri chýbajúcej imunite treba očkovanie považovať za morálnu povinnosť. Zamestnávateľia majú právo spýtať sa na stav očkovania nastupujúceho aj už zamestnaného personálu.

Osýpky a ich následky na každodenný život

V prípade, že človek bez dostatočnej ochrany pred osýpkami (dve písomne zdokumentované očkovania živou vakcínou alebo potvrdenie o dostatočnej hladine protilátok proti osýpkam v krvi) sa dostane do kontaktu s osobou nakazenou osýpkami, zdravotný úrad mu môže nariadiť tzv. obmedzenie pohybu v trvaní až 21 dní. To napríklad znamená zákaz návštev verejných a kolektívnych zariadení (napr. škôlka, škola atď.), aby sa zabránilo ďalšiemu šíreniu vírusu (pozri § 5 § 6 ff. rakúskeho zákona o epidémiách).

Dobrá znášanlivosť a spoľahlivá ochrana

Očkovanie MMR sa znáša veľmi dobre. Ako pri každom inom očkovaní, aj v mieste vpichu

vakcíny MMR sa môže vyskytnúť bolestivé začervenanie alebo opuch. Okrem iného sa môže prechodne objaviť horúčka alebo vyrážky podobné osýpkam. Očkovanie proti osýpkam je napriek tomu neškodné: **Od roku 1998 sa v Rakúsku podali vyše tri milióny dávok vakcíny MMR a jej bezpečnosť a účinnosť je jednoznačne potvrdená.** Nadmerné zaočkovanie nie je možné.

Kedy by sa nemalo očkovať?

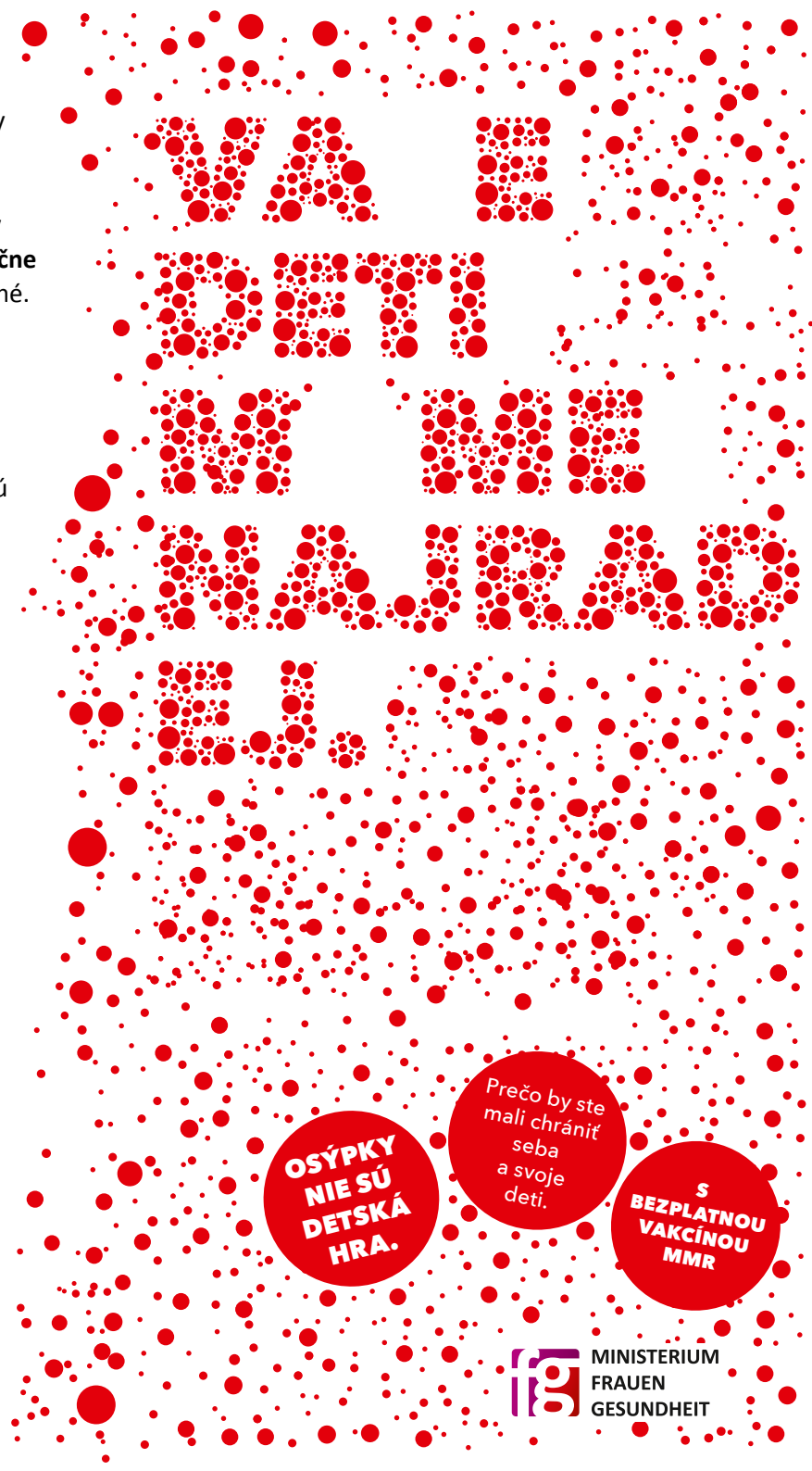
Očkovať sa nesmú tehotné ženy, osoby s oslabenou imunitou a osoby s horúčkou vyššou ako 38 °C. Osoby, u ktorých sa vyskytujú alergické reakcie, by sa mali pred plánovaným očkovaním poradiť so svojím lekárom.

Ďalšie informácie:

- www.keinemasern.at
- Verejné poradenské a vakcinačné centrá spolkových krajín:
www.gesundheit.gv.at/service/beratungsstellen/impfen
- Rakúsky plán očkovania na rok 2017:
www.bmgf.gv.at/impfen

Impressum

Majiteľ, vlastník médií, vydavateľ:
Spolkové ministerstvo zdravotníctva a žien
Radetzkystraße 2, 1030 Viedeň
Marec 2017

OSÝPKY
NIE SÚ
DETSKÁ
HRA.

Prečo by ste
mali chrániť
seba
a svoje
deti.

S
BEZPLATNOU
VAKCÍNOU
MMR